

เรื่อง รำลึกถึงหลวงพ่อบุชา

พระธรรมเทศนา หลวงพ่อพระมงคลกิตติธาดา

เทศนาที่วัดหนองป่าพง ๑๔ มกราคม ๒๕๕๒

นะโมตัสสะ ณะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

นะโมตัสสะ ณะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

นะโมตัสสะ ณะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

นะมัตถุ รัตนัตถัสสะ สุกัททะมหาเถรุตตสสะ จะ ปุพฺพาจะรียานันติ

ขอนอบน้อมแด่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ขอนอบน้อมคารวะแด่หลวงพ่อบุชาโพธิญาณเถร หลวงพ่อบุชาสุกัททะมหาเถระ คือ หลวงพ่อบุชา และขอนอบน้อมแด่บรรดาบูรพาจารย์ทั้งหลาย ขอโอกาสท่านเจ้าคุณและพระเถรานุเถระ ขอความเจริญในธรรมจงมีแก่ญาติโยมผู้มีโอกาสมาประชุมกัน วันนี้นับว่าหลายพัน จงพากันเจริญในธรรมทุกรูปทุกนาม

วันนี้อาตมามีโอกาสได้มาเยี่ยม มาให้กำลังใจท่านทั้งหลาย ผู้ซึ่งมีกำลังกายกำลังใจพอสมควร ก่อนจะมา ก็แวะไปกราบเจดีย์ของหลวงปู่ใหญ่ หลวงพ่อบุชา อาตมานิยมเรียกท่านว่า หลวงพ่อบุชา รู้สึกว่าอยู่ใกล้ตัวกว่าหลวงปู่ ซึ่งโดยความหมายก็ในฐานะหลวงปู่ด้วย พ่อเป็นผู้ให้กำเนิดคู่กับแม่ เป็นพระองค์แรกของลูก ลูกก็ต้องรู้จัก ได้อาศัยท่านเกิด อาศัยท่านอยู่ อาศัยท่านเลี้ยงดู อาศัยท่านอุ้มชูอุปถัมภ์คู่กับแม่ พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญคุณของพระทั้งสององค์นี้ของเรา คือ พระบิดา พระมารดา เป็นพระที่อยู่ใกล้ตัวที่สุดและมีคุณแก่เรามากที่สุด พระบิดา พระมารดาเป็นพ่อแม่ทางโลก ก็มีคุณทางโลก ส่วนพ่อแม่ทางธรรมก็มีคุณทางธรรม ชีวิตมนุษย์เกิดมา จำเป็นต้องอาศัยทั้งทางโลกและทางธรรม

อาตมาเดินผ่านมาเห็นพวกลูกๆ หลานๆ และญาติโยมหลายคนพากันแย่งอาหารกัน เอามากินยังไม่พอยังห่อเอาหิ้วเอา บางคนอาจถึงกับเบกเอาหิ้วเอาก็ได้ เห็นแล้วก็ โอ...นึกถึงภิกษิตำสอนที่ว่า “สัพเพสัตตา อหารา รัฏฐิติกา” สัตว์ทั้งหลายมีการดำรงชีพอยู่ได้ด้วยอาหาร แต่ว่าอาหารมันมีตั้งสองชั้น นี่หลวงพ่อบุชาใหญ่คือหลวงพ่อบุชาท่านให้ข้อคิดเป็นคณินได้แต่อาหารทางกาย เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงทางกาย มีเครื่องนุ่งห่มทางกาย มีที่พักผ่อนทางกาย มียารักษาทางกาย นั่นเป็นได้แต่เพียง “คน” ยังไม่ได้เป็นมนุษย์ มนุษย์นั้นต้องกินอาหารสองชั้น ที่พักผ่อน ที่หลับนอน ที่พึ่งพาอาศัย เครื่องนุ่งห่ม ก็ต้องเป็นสองชั้น แม้แต่ยาแก้โรคก็ต้องมีสองชั้น คือ ชั้นในส่วน ของร่างกายอย่างหนึ่ง ในส่วนของจิตใจอย่างหนึ่ง

วันนี้ท่านทั้งหลายได้เดินทางมา ผู้ที่มีความอดุทธาหะวิริยะก็เข้าคิณที่สามแล้ว เริ่มจากวันที่ ๑๒ ๑๓ ๑๔ อาตมามีโอกาสมาร่วมครั้งนี้ก็อาศัยความพยายาม เจ้านายอาตมาไม่ค่อยอนุญาต คือ ร่างกายอาตมามันไม่ค่อยปกติ เดี่ยวนี้ไม่ใช่อายุนะ โยม เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ครบ ๗๘ ปีเต็ม เดี่ยวนี้ก็ย่าง ๗๙ แล้ว เสียหายไปแล้ว ก็ทุลักทุเล ไม่เหมือนท่านเจ้าคุณ ท่านเจ้าคุณนรราช(พระราชภาวนาวิกรม : อาจารย์เลี่ยม จิตฺตมโ) ท่านแข็งแรงกว่าอาตมา แต่ท่านก็มีส่วนสึกหรืออยู่เหมือนกันนั่นแหละ

อันร่างกายของมนุษย์นี้ เมื่อมันสุคมันเกิดมาแล้วต้องมีการเปลี่ยนแปลง มีการชำรุดทรุดโทรมเป็นกฎธรรมชาติธรรมดา ที่มันเป็นมาแล้ว กำลังเป็นอยู่ และจะต้องเป็นต่อไป ไม่มีใครหนีได้ เราซ่อมแซม เมื่อมันชำรุดทางร่างกาย ก็ซ่อมแซมทางร่างกาย เมื่อมันหนาวก็หาเครื่องนุ่งห่มมาปิด เมื่อหิวก็หาอาหารมาหล่อเลี้ยง เมื่อสึกหรือเจ็บไข้ได้ป่วยก็หาหูกยามาแก้ไข จนกว่ามันจะแก่ไม่ไหว และเป็นไปตามเหตุการณ์

มรดก คือ สิ่งซึ่งเราจะได้รับถ่ายทอด มรดกทางโลกหรือธรรมชาตินั้น คือ ความแก่ ความเจ็บ ความตาย เป็นมรดกสากล ทุกคนรวมทั้งสัตว์ทุกตัว เมื่อเกิดมาแล้วจะต้องพบ จะต้องเห็น หนีไม่พ้น นี่เป็นกฎของธรรมชาติ ธรรมชาติ ที่มันเป็นมาแล้ว เป็นอยู่ จะต้องเป็นต่อไป ถ้าหากว่ามันไม่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างเรานี่ ถ้าไม่หิวเลย ร้านอาหารก็เจ็ง ไม่ได้ขาย เสื้อผ้าไม่ขาดเลยพวกตัดเย็บเสื้อผ้า เจ้าของเสื้อผ้าก็ไม่ได้ขายอีกนั่นแหละ ถ้าไม่เจ็บไม่ไข้ไม่ป่วย หมอก็ไม่ได้มีความหมายเหมือนกัน หยูกยาไม่ต้องมี ซึ่งมันเป็นไปได้ มันจะต้องเป็นไปตามกฎ ธรรมชาติ นั้น

ใครรู้ความจริงสิ่งเหล่านี้แล้วให้พิจารณา ดูตัวเองให้ออก บอกตัวเองให้ได้ ใช้ตัวเองให้เป็น จึงจะเห็นสัง ธรรม นี่นักปราชญ์ท่านสอนว่าอย่างนั้น ดูจิตดูใจเราให้ดีๆนะ ให้มีความระลึกตัวอยู่ เวลาที่เราอยู่ที่ไหน มีหน้าที่ อย่างไร เป็นลูกของใคร เป็นหลานใคร เป็นศิษย์ของใคร จะต้องทำอะไรจึงจะสมบูรณ์ตามหน้าที่นั้นๆ นี่เป็น ส่วนสำคัญ ฉะนั้น การประชุมกันคราวนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ไปจนถึงวันที่ ๑๗ นี้ ก็พอระลึกไว้ว่าเราเป็นศิษย์ของใคร เป็นลูกศิษย์ของใครมีหน้าที่อย่างไร มีหน้าที่รับฟัง เชื่อฟังคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์แล้วนำไปปฏิบัติตาม เมื่อ ท่านยังมีชีวิตอยู่ก็คิดอุปถัมภ์บำรุงใช้หนี้ท่าน ทดแทนพระคุณท่านตามหน้าที่ของศิษย์ที่จะทำได้ เมื่อท่านเจ็บป่วย ไข้ก็พยาบาลรักษาท่าน อย่างท่านเจ้าคุณราชฯ ท่านอุปฐากหลวงพ่อบุญมา อาตมาไม่ค่อยได้มาอุปถัมภ์อุปฐาก เพราะลำพังแค่อุปถัมภ์อุปฐากตัวเองก็เกือบจะแย่อยู่แล้ว นานๆจึงได้มาที่หนึ่ง ที่นี้เมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย หยูกยามิ โรงพยาบาลที่ไหนมีก็พาไปหาไปรักษา หลวงพ่อบอกว่า เมื่อรู้ความจริงแล้วท่านจะเห็นความจริง เมื่อเห็น ความจริง เราจะต้องใช้ความจริงนั้นๆให้มันถูกต้อง เราทั้งหลายมีพระประจำบ้าน มีพระประจำโรงเรียน มีพระ ประจำวัด เป็นพระที่อยู่ใกล้ตัว เป็นพระผู้ที่คอยช่วยเหลือส่งเสริม นอกจากนั้นก็ยังมีพระเบื้องสูง พระพุทธ พระ ธรรม พระสงฆ์ ที่เราจะต้องกราบเคารพสักการะ น้อมนำไปพิจารณาแล้วก็ทำตาม พระพุทธเจ้าเป็นใคร ญาณิโยม เคยพิจารณาไหม เคยพิจารณาให้เกิดการกระทำให้มันถูกต้อง ท่านพระพุทธเจ้าเป็นใคร อาตมาจะสรุปให้ฟังง่ายๆ ดังนี้

พระพุทธเจ้าคือยอดของคนดีที่สุด ท่านทำดีที่สุด ทำถูกต้องที่สุด ทำมีประโยชน์มากที่สุด เป็นที่สักการะ เคารพบูชา แม้จะเกิดที่ไหนไม่สำคัญ เมื่อท่านผู้นั้นเป็นผู้ยอดที่สุดแห่งการกระทำความดีแล้ว เราถึงได้กราบ สักการบูชา แล้วตัวเราละ...เมื่อรู้ว่าพระพุทธเจ้าท่านทำดีที่สุด ทำถูกต้องที่สุด ทำมีประโยชน์มากที่สุด เราเคารพ นับถือท่าน เราก็ทำตัวเราให้มันดีกว่าเก่าขึ้นมา ให้มันถูกต้องกว่าเก่าขึ้นมา ให้เป็นประโยชน์มากกว่าเก่าขึ้นมา พระพุทธเจ้าเป็นผู้พูดดี พูดจริง พูดอ่อนหวาน พูดสมานสามัคคี พูดเพื่อส่งเสริมคนดีให้ทำดีมากที่สุด ดังนั้นเราจึง ต้องทำตัวเราให้มันดีกว่าเดิม ในเรื่องการพูดจะต้องพิจารณาให้ดีก่อนพูด รู้ตัวว่ากำลังพูดอะไร ผู้ที่ฟังเราพูดเป็น ยังไง ผู้ฟังเราสบายดีหรือไม่ เมื่อพูดแล้วผลเป็นอย่างไร พูดไปแล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิม นี่ ทำเช่นนี้ ก็เป็นคนนับถือ พระพุทธเจ้าแล้ว

ความคิดก็เหมือนกัน คิดเพื่อสร้างสรรค์คุณงามความดี คิดที่จะแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่มันบกพร่อง คิดที่จะ สนองตอบพระคุณของผู้มีพระคุณ พระพุทธเจ้าคิดดีที่สุด คิดถูกต้องที่สุด คิดเพื่อเป็นประโยชน์มากที่สุด แล้ว ท่านก็ทำเป็นตัวอย่างด้วย อย่างพระบิดาคือพ่อของท่าน พระเจ้าสุทโธทนะ พระองค์ก็เสด็จไปเทศน์โปรดพระบิดา ไปชี้แจงแนะนำ

เมื่อหลายปีมาแล้ว ได้มีพระบางรูปพูดปรารภกำหนดหลวงปู่มั่น อาตมานั่งฟังอยู่ด้วย ปรารภว่า หลวงปู่ คิดอย่างไร รู้สึกว่าท่านทำไม่ถูกต้อง ท่านเกิดที่อุบลฯ ทำไมไม่มาตายที่เมืองอุบลฯ ไม่มาส่งเสริมอุบลฯ ทำไมไป อยู่ทางสกลนคร โนน อาตมาารู้สึกรำคาญหู ก็เลยบอกไปว่า “หลวงปู่มั่นท่านไม่ใช่คนเมืองอุบลฯแห่งเดียว ท่าน

เป็นคนของโลก เป็นของคนไทย ท่านเป็นเหมือนนายแพทย์ เป็นแพทย์เป็นหมด มีหน้าที่รักษา หาหุยกยามาแจก ที่ไหนคนป่วยยอมกินยา เชื่อฟังท่าน ท่านก็ไปทีนั้น...”

เคยมีคนนิมนต์หลวงปู่ที่ว่า “นิมนต์หลวงปู่กลับไปเมืองอุบลฯ ขอรับ...” ท่านบอกว่า “บ่ไปแล้ว หมูเจ้ามันคนฉลาดแล้ว มันเว้ายาก ปฟังความ มีแต่เถียง สู้หากินนำคนโง่ดีกว่า...” นี่แสดงว่าเมื่อเป็นแพทย์เป็นหมอ ท่านไม่คำนึงว่าจะต้องเป็นลูกหลานท่านเท่านั้นจึงจะอยู่สอนพวกเขา เป็นแพทย์เป็นหมอมิหน้าที่รักษาคนเจ็บไข้ได้ป่วย มีหุยกยาแก้ไข้ ถ่านไข้ไม่ยอมกินยา ไม่เชื่อหมอ มันเสียเวลาท่าน ท่านก็ไปหาสถานที่อื่น ไม่ให้ดูถูกคนอุบลฯนะ คนอุบลฯก็เคารพเชื่อฟังท่านมาก ที่สำคัญยิ่ง คือ หลวงปู่ชาของเราที่ท่านเป็นคนเมืองอุบลฯ แต่ว่า ท่านเป็นคนสากล ไม่ใช่คนของเมืองใดเมืองหนึ่ง ท่านเป็นของคนทั่วไป เป็นคนสาธารณะ เป็นครูอาจารย์ของทุกคนที่เป็นศิษย์ท่าน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

พระพุทธองค์ก็เช่นกัน เมื่อท่านตรัสรู้แล้ว ทำไมท่านไม่รีบไปหาพระเจ้าสุทโธทนะและพระนางปชาบดีเถละ พระองค์ท่านคงพิจารณาว่า โอ...ยาของท่านเป็นยาขม เสด็จพอกับพระประยูรญาติของท่านยังไม่ต้องการ เป็นคนไข้ที่ไม่หัวขามอ ไม่สนใจหมอ ไม่เชื่อหมอ เอายาไปมันก็เสียยา เสียเวลา ผู้พิจารณาหาคนที่สมควรจะกินยาขมของท่าน ที่สู้สุดส่าห์ไปค้นหาเป็นเวลาตั้งหกปี ท่านคิดถึงอาจารย์ของท่านสองรูป จะไปสนองคุณอาจารย์ เป็นคนไข้ที่พอจะรับยาได้ แต่ท่านทั้งสองได้ตายไปแล้ว มีใครอีกเถละ พระองค์นึกถึงปัญจวัคคีย์ “เออ...ลูกศิษย์ห้าคนที่เคยจ้องคอยจับ (เผ่าดู) เรา ตอนเราอดอาหารบำเพ็ญทุกรกิริยา เอ้า...ใกล้แล้ว ! จะสำเร็จแล้ว ท่านต้องเร่งเข้าไป กระหน่ำเข้าไป อดให้มากกว่านี้คงจะดี... มันจะยู่ให้เรตาย เออ... พวกนี้เป็นโรคที่พอจะรับฟัง ไปโปรดพวกเขาดีกว่า...” ท่านจึงได้เสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์

หมอต้องสงเคราะห์คนป่วยที่ยอมกินยาและเชื่อฟังหมอก่อน ส่วนคนคันทุรังเป็นไข้แต่ไม่ยอมกินยา ท่านก็เอาไว้ก่อน เมื่อท่านเห็นว่า เสด็จพอกของท่านพอที่จะกินยาได้ ท่านก็เสด็จไปโปรดเสด็จพอกของท่านและพระประยูรญาติ เพียงครั้งแรกที่พระพุทธองค์เทศน์โปรด พระเจ้าสุทโธทนะก็บรรลุนิโศดบัน และต่อมภายหลังเมื่อพระเจ้าสุทโธทนะประชวรหนัก พระองค์ก็ไปเทศน์โปรด จนพระบิดาได้บรรลุนิโศดบันเป็นพระอรหันต์ บนพระแท่นภายในพระราชวังกรุงกบิลพัสดุ์ นี้...พระพุทธองค์ท่านไปสนองพระคุณของพระองค์แรกของท่าน ไปเทศน์โปรดโยมพ่อกันได้บรรลุนิโศดบันเป็นพระอรหันต์ ทั้งที่เป็นโยม แล้วพระเจ้าสุทโธทนะก็นิพพาน คือ ตาย จากนั้นท่านได้ไปเทศน์โปรดส่งเสริมพระนางปชาบดี พระมารดาเลี้ยงจนได้เป็นพระภิกษุณีองค์แรก และเป็นพระอรหันต์ด้วย นับเป็นพระอรหันต์หญิงองค์แรก ส่วนพระมารดาจริงของพระองค์อยู่บนสวรรค์ พระองค์ก็ได้ขึ้นไปเทศน์โปรดเป็นเวลา ๕๐ วัน หรือ ๓ เดือน

นี่ พระองค์ทำเป็นตัวอย่าง ฉะนั้นท่านจึงสอนไว้ในมงคลสูตรว่า “มาตาปีตุ อุပ္ภูฏานัน เอตมมัจฉลมุตตมัม” การบำรุงมารดาบิดาให้ถูกต้อง สนองตอบแทนบุญคุณเป็นมงคลสูงสุด คือเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความสุขความเจริญ นอกจากนั้นลูกศิษย์ก็บำรุงครูบาอาจารย์ อุปัชฌาย์อาจารย์ บำรุงช่วยเหลือตอบแทนพระคุณ ระลึกถึงบุญคุณของท่าน ฉะนั้น ท่านเจ้าคุณราชฯ เจ้าอาวาส พร้อมทั้งครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่ใหญ่ ก็เป็นลูกเป็นหลานเป็นเหลนที่ดี ระลึกถึงพระคุณของท่าน ได้มารวมกันอยู่ ณ ที่นี้ แม้นญาติโยมก็เหมือนกัน ทุกๆท่าน ทุกๆชีวิตที่มา เป็นลูกเป็นหลานเป็นเหลนก็มา ในวันคล้ายวันมรณภาพของหลวงปู่ใหญ่ท่าน เวียนมาครบในวันที่ ๑๖ นี้ ท่านเจ้าคุณราชฯ เจ้าอาวาสวัดหนองป่าพงองค์ปัจจุบัน ทั้งทายกทายิกา วัดหนองป่าพง ได้จัดให้มีพิธีปฏิบัติธรรมเพื่อเป็นการระลึกถึงผู้มีพระคุณ ผู้ซึ่งมีความสำคัญในชีวิตของเราท่านหนึ่งต่อจากพ่อแม่ของเรา

ทีนี้...ที่เรามาปฏิบัติธรรม มันต้องรู้เรื่องราว ปฏิบัติคือทำอย่างไร ปฏิบัติคือทำให้มันถูกเรื่อง ถูกหลัก ถูกวิธี แต่หากว่ามาเพียงเพื่อกินแต่อาหาร กินขนมปัง อาหารคาวหวาน กินแล้วก็หอบกลับไปนะ นั่น ไม่ได้มาปฏิบัติ

ธรรมหรือ แค่มารับอาหาร มารับบุญ มาบุญคุณ คนอื่นเขาว่าอนุ โมทนา เขาเสียดสละกำลังทรัพย์กำลังสิ่งของ มีความพยายามขบขรรทุกรตมาแจก แต่ลูกศิษย์พราหมณ์ชูชกนี่มีมากจริงๆ ทั้งกิน ทั้งขืนทั้งเดิน ทั้งพูดทั้งคุย ทั้งหัวเอาแบกเอาของกิน จนอาจพูดได้ว่าท่านเจ้าคุณราชฯ ท่านจัดพิธี เรียกว่า วันปล่อยเปรต เปรตกับผู้ออกอยาก ก็คือว่า ยังเป็น เปรตดิบ เปรตดิบบางทีไม่กินเฉยๆ กลับลักขโมย หยิบฉวยเอาสิ่งของของผู้มาร่วมงาน

พวกเปรตนี้ ขอภัยไม่ได้ดูถูกนะ เป-ตะ แปลว่า ผู้ที่อดอยาก ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ พวกเปรตนี้รู้จักแต่อาหารทางกาย รู้จักแต่เรื่องทางกาย ไม่ได้สนใจปฏิบัติธรรม ไม่สนใจการทำวัตรสวดมนต์ ไม่ได้สนใจการเดินทาง จกรม ไม่ได้สนใจการนั่งสมาธิ อย่างนี้แล้วรู้สึกราวยังไม่พ้นภาวะที่ต่ำ ส่วนญาติโยมทั้งหลายที่นั่งที่นั่งนี้ หรืออยู่ในบริเวณวัด หรือทางเจดีย์โน่น เป็นผู้ที่เป็นมนุษย์ไม่ใช่คน ถ้าเป็นคน มันกวนมันวน กวนปนกวนแฉ่ว กวนแต่อาหาร กวนแย่งกินแต่ขนมอยู่นั่น นี่เป็นคน แต่ถ้าเป็นมนุษย์นี้ รู้จักกินพอประมาณ คนเรากิดมาไม่ใช่มีแต่อาหาร กาย อาหารกายกินมากมันก็หนักมันก็แน่นท้อง ท้องอืดไม่สบาย แต่อาหารทางจิต อย่างเรมานั่งสมาธินี้ ยิ่งกินยิ่งเบา ยิ่งมีความสุขสงบเย็น อย่างเรมานั่งสมาธินี้ มาทำบุญด้วยมาทำกุศลด้วย เรมานั่งพิจารณาบทสวดมนต์ ก็นั่งพิจารณาไปให้เกิดความเข้าใจ เกิดความฉลาดขึ้นมา แม้ที่เอาตมาพูดอยู่นี้ ถ้าเป็นคนชอบฟัง ได้พิจารณาตั้งใจฟัง ย่อมเป็นมงคล นำความสุขความเจริญมาให้

นี่เป็นส่วนที่เอาตมาให้ข้อคิดแก่ญาติโยมทั้งหลาย อยากจะขอถามหน่อยหนึ่งว่า ญาติโยมเคยเห็นคนพิการไหม หูหนวกตาบอด บ้าใบ้เสียจริต เคยเห็นใช่ไหม หลวงพ่อชาท่านสอนว่า คนฉลาดได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น อะไรก็คิดพิจารณาเอามาเปรียบเทียบกับชีวิตคน เอ๊ะ...เราทำไมไม่เป็นเหมือนเขา เห็นคนหูหนวกตาบอดบ้าใบ้เสียจริต เอ๊ะ...เราทำไมไม่เป็นล่ะ? โอ...แสดงว่าเรามีบุญ เรามีทุนมากกว่า แล้วคนพิการพวกนั้นล่ะ เราไม่ควรดูถูกเขา ควรสงสารเขา ที่เขาไม่เหมือนเรา เขาอยากเป็น"ไหม ถ้าเขาตอบได้ เขาคงตอบว่าเขาไม่อยากจะเป็นอย่างนั้นแล้ว พ่อแม่ของเขาล่ะ ไม่อยากได้ลูกดียวอย่างเราหรือ ทำไมต้องได้ลูกอย่างนั้น อันนี้ก็เพราะบุญเขาน้อย ทำบกร่องไว้อย่างนั้น สมัยเอาตมาเปิดสำนักเรียนครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๐๐ อยู่ที่ม่วงสามสิบ มีลูกศิษย์เอาตมาเล่าให้ฟัง โอ...บาปกรรมเห็นผล ทันตาจริงๆ มีพ่อหนุ่มสามคน ไปแก้งคนใบ้ คนพิการซึ่งมีอายุมากกว่า เป็นคนหมู่บ้านเดียวกัน เวลาที่พวกเขาเห็นคนใบ้คนปากกึกมือหงิกงๆเดินมา ก็จะไปกลั่นแกล้ง ไปเยาะเย้ย บางครั้งก็ไปปลุกผีระหะ หรือคำดินทราย หว่านใส่ เมื่อนายใบ้คนนั้นไปวัด แทนที่จะได้รับความสบายใจ เจอสามเกลอนี้เมื่อใด แก่ต้องเกิดความทุกข์ ทุกข์ทางกายและลำบากใจ เพราะสามเกลอที่ถือตนว่าเป็นคนดีไม่พิดพิการจะมากลั่นแกล้ง มาเยาะเย้ยและล้อเลียน ร้องเบ๊ๆบ๊ยะๆ พอเห็นแก่คำกำปั้น ก็ตรงเข้าไปปลุก ร้องว่า “มึงจะสู้กูรี ไ้กัก?” นี่...เป็นการหาความสนุกบนความทุกข์ของคนอื่น! นายใบ้ถูกกลั่นแกล้งหลายครั้ง มีอยู่ครั้งหนึ่งถูกพวกนี้ปลุกจนล้มลง แก่ร้องไห้ค่อยๆเดินเข้าไปในโบสถ์ โบสถ์นี้ไม่มีฝาแอมไม่มีอะไรกัน สามเกลอก็ม่อเห็นนายใบ้อยู่ในโบสถ์ “เอ?...เจ้าใบ้มันเข้าไปทำอะไร?” เจ้าคนที่เห็นหน้าหัวโจกบอกว่า “อย่าไปหัวขามัน!” (อย่าไปสนใจมัน!) ทั้งสามคนเดินเข้าไปดูใกล้ๆ เห็นนายใบ้ประนมมือนั่งต่อหน้าพระประธาน น้ำตามันไหล สะอึกสะอื้นทุกอย่างที่มันพูดไม่ได้... “ช่างหัวมันเถอะ คนบ้าๆบอๆก็ยังมีงี้แหละ!” ทั้งที่ความจริงแล้วพวกเขาจะหัวใจอยู่เหมือนกัน

ต่อมานายใบ้ตาย ส่วนสามเกลอนั้น คนหัวโจกไปแต่งงานได้เมีย ต่อมาเมื่อลูก ลูกคนแรกเป็นผู้ชาย เหมือนนายใบ้คนนั้น พิการแบบเดียวกัน พูดไม่ได้ ลูกคนที่สองก็พิการแบบเดียวกันอีก คนเป็นพ่อร้องไห้เหมือนไม่มีแผ่นดินจะอยู่ นึกถึงบาปบุญคุณโทษที่ได้ทำไว้กับเจ้าใบ้ โอย...การกลั่นแกล้งคนพิการนี้ เห็นผลทันตาจริงๆ! เจ้าใบ้มันตายไปแล้ว เรากลับได้ลูกชายพิการแทนเจ้าใบ้

มันคงเป็นคำสาปแช่งของเจ้าใบ้ เอาตมาคิดอย่างนั้น! ตอนเข้าไปนั่งประนมมือต่อหน้าพระประธานในโบสถ์ มันพูดไม่ได้ แต่อาจนึกในใจว่า “โอย...ข้าเกิดมาชดนี้ ปากก็พูดไม่ได้ หูก็ไม่ค่อยได้ยิน มือก็หงิกงๆ

พวกมันยังมากลั่นแกล้งซ้ำอีก... พุดจาเขะเขี่ยถากถาง กำดินหว่านใส่ ผลักใส่ให้ล้ม...สาธุ! ขอให้มันได้ลูกอย่าง
ข้าบ้างเถอะ!” อาตมาคิดว่าคงเป็นอย่างนั้นนะ เจ้าคนที่รังแกเจ้าไป จึงได้ลูกพิการแบบเดียวกันถึงสองคน พระลูก
ศิษย์ที่เล่าให้อาตมาฟัง บอกว่าเป็นเรื่องจริง เกิดขึ้นที่บ้านเกิดของท่าน นี่...เป็นตัวอย่างของการทำไม่ดีเห็นผลทัน
ตา จึงขอฝากญาติโยมทั้งหลายไว้พิจารณา เห็นคนพิกลพิการ เห็นคนแก่คนชรางๆเงินๆ เห็นคนด้อยโอกาสกว่า
เรา อย่าไปล้อเลียนล้อเล่น เป็นบาปกรรม ให้มีจิตเมตตาสงสารพวกเขาเถอะ เพราะพวกเขาไม่สมบูรณ์ ไม่โชคดี
เหมือนพวกเรา ต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้อง อย่างเช่นที่พวกเราที่นี่ บางคนขี่รถมอเตอร์ไซด์ หรือนั่งรถเก๋งรถ
กระบะมา เห็นลุงแก่ๆปั่นรถจักรยานมาตามข้างทาง เราไปจ้อจรถถามว่า “ลุงๆ...ไม่อยากได้รถมอเตอร์ไซด์หรือ
รถยนต์เหมือนฉันหรือ?” ลุงคงบอกว่า... “อยากได้เหมือนกันนายเอ๊ย...แต่ไม่มีเงินจะซื้อ มีแค่จักรยานให้ปั่น โช
หลุดๆอยู่นี้แหละ!” นี่แสดงว่า คนที่มีรถจักรยานไม่ใช่เขาไม่ต้องการมีรถมอเตอร์ไซด์ รถเก๋งรถปิกอัพ แต่เขาไม่มี
เงินซื้อ เช่นกันกับคนพิกลพิการทั้งหลาย ไม่ใช่เขาไม่ต้องการเป็นคนสมบูรณ์ปกติเหมือนพวกเรา แต่บุญของเขามี
แค่นั้น ถ้าเราไปกลั่นแกล้งซ้ำเติม จะเห็นผลทันตาเหมือนเรื่องที่ได้เล่าให้ฟังแล้ว แต่ถ้าเราเมตตาสงสารไป
สงเคราะห์พวกเขา จะเป็นบุญเป็นกุศล ส่งผลให้มีความสุขความเจริญ

ฉะนั้นพวกเราทั้งหลาย หลวงพ่อชาให้ข้อคิดว่ารถยนต์มันต้องมีห้ามล้อ และต้องเติมน้ำมันจึงจะวิ่งได้
ถ้ารถไม่มีน้ำมัน รถยนต์ใหม่มันก็ต้องจอด น้ำมันต้องเติม ห้ามล้อต้องมี ถ้ารถคันไหนที่บริษัทโฆษณาว่า เป็นรถ
สวยที่สุดในโลก วิ่งได้เร็วที่สุดในโลก แต่ไม่มีห้ามล้อ มาเชิญให้ญาติโยมไปนั่งฟรี โยมจะกล้านั่งไหม? อาตมาไม่
เอาด้วยหรอก! กลัวจะไม่ได้มาเดินอยู่บนดินอีก แต่จะถูกทับถมอยู่ใต้ดิน ฉะนั้นรถยนต์ไม่ว่าจะดีแค่ไหน สวย
เพียงใด ที่สำคัญต้องมีห้ามล้อและต้องมีน้ำมัน น้ำมันหมดต้องมีน้ำมันให้เติม

นี่ถึงเมื่อครั้งที่อาตมาไปอยู่วัดป่าวิเวกเป็นปีที่สอง ราวปี พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือ ๒๕๑๕ นี้แหละ อาตมา
เดินบิณฑบาตไปกลับราว ๕ กิโลเมตร คือ ระยะทางจากวัดไปในตลาดราว ๒ กิโลเมตร เดินวนในตลาดราว ๑
กิโลเมตร รวมแล้ว ๕ กิโลเมตร ในสมัยนั้นที่อำเภอวังสามสิบไม่มีปั้มน้ำมัน มีแต่ถึงหลอดหรือปั้มหลอด ที่เขา
สูบน้ำมันขึ้นมาขาย ทีนี้มีโยมคนหนึ่ง ชื่อนายสา แกมีรถกระบะเก่าๆ ตัวถังเป็นไม้ วันใดที่เกอซอกได้บุญ แกก็มา
“อาจารย์...ผมจะไปส่ง” “เออ...วันนี้เป็นบุญแท้ของอาตมา!” แต่ถ้าวันไหนแกไม่คิดอยากได้บุญ แกก็จะจ้อจรถ
เฉยอยู่ วันหนึ่ง อาตมาได้ข้อคิดจากแก... “อาจารย์ นิมนต์ขึ้นรถผมจะไปส่ง” “เออ...ดีๆ สา!” พอรถไปถึงตรง
หัวขี้ที่จะข้ามไปวัด ซึ่งเดี๋ยวนี้เป็นสะพานคอนกรีต แต่ก่อนเป็นสะพานไม้ รถวิ่งไปถึง จอดก็! ไปต่อไม่ได้ เสีย
นายสา “โอ๊ย...อาจารย์ ผมลืมเติมน้ำมัน นิมนต์ท่านเดินเอาเถอะ ผมจะไปซื้อน้ำมัน” นายสาได้งัดเกลลอน
อันหนึ่งเดินย้อนกลับไปซื้อน้ำมัน ระยะทางกิโลเมตรกว่าๆ นี้รถยนต์น้ำมันหมดต้องจอด น้ำมันรถนั้นเต็ม
ภายนอก แต่น้ำมันคนคืออะไร คือ บุญกุศล นี่ถึงตอนเป็นเด็ก เคยถามไถ่กันว่า “เป็นยังงัยยกคนนั้นโซ” เขา
ไม่ได้ว่าชายคนนั้นป่วย เขาว่าโซ “หมดบุญแล้ว” หมดบุญเป็นยังงัย คือ ตายนั่นเอง

ฉะนั้น ญาติโยมทั้งหลาย เราอาศัยบุญมาเกิด คือความดี อาศัยบุญหล่อเลี้ยง **เปลื้องบุญ** คือ การให้ทาน
กระพือบุญ คือ การรักษากาย วาจา เป็นศีล อย่าไปรักษาศีล หลวงพ่อชาท่านบอก ใครไปรักษาศีลไม่ใช่คนดีเคือ...
เป็นคนไม่รู้จักศีลนั้น ศีลจะต้องไปรักษาทำไม? ศีลไม่ใช่วัวไม่ใช่ควาย หลวงพ่อท่านเทศน์สอนญาติโยม เมื่อปี
พ.ศ. ๒๕๑๒ อาตมานั่งฟังอยู่ด้วย ปกติธรรมดาญาติโยมมาวัด หลวงพ่อชาไม่ค่อยได้ถามคำถามเท่าไรหรือหอก วัน
นั้น ท่านต้องการจะให้ธรรมะแก่ญาติโยม “โยม...วันพระที่แล้วไปไหนมา ไม่เห็นมานี่?” โยมพากันตอบว่า
“ข้าน้อยไปรักษาศีลวัดสุปัฏฯ...” โยมอีกคนบอกว่าไปรักษาศีลวัดโซฯ “คนโน้นล่ะ?” “ข้าน้อยไปรักษาศีลวัด
ป่าน้อย” หลวงพ่อชาท่านบอก “บ๊ะ...คือเว้าวดเก่งแท้ เพิ่นว่าไปรักษาศีล...ไปรักษาเฮ็ดยังศีล? ศีลบ่แม้ว บ่แม่น
ควาย รักษาเจ้าของพุ้นเป็นยัง...” หลวงพ่อชาท่านว่า ศีลมันคืออยู่แล้ว ไปรักษาทำไม รักษาตัวเองซี รักษากาย วาจา

ให้มันถูกต้อง มันก็เป็นสิบล้านนั่นแหละ พระรูปใดที่พูดว่า ได้ให้ศีล โยมแล้ว พระรูปนั้นก็ไม่มีรู้จักศีล โยมคนใดที่ไปพูดว่า ได้ไปปรับศีลจากพระ โยมคนนั้นก็ไม่มีรู้จักศีล ไม่มีรู้จักพระหรือศีล ไม่ใช่เรื่องจะไปรักษา

ที่นี่เรามาจากพระทำไม เปรียบเหมือน คนไม่รู้จักความหวานก็มาขอว่า มะยัง ภัณฑ ... ปัญจะ สีลานี ยาจา มะ ข้าน้อยขอความหวาน ๕ อย่าง พร้อมทั้งพระรัตนตรัย พระก็พาว่า เอ้า...ข้อที่ ๑ ข้าพเจ้าจะกินน้ำตาล... ข้าพเจ้าจะกินน้ำตาล มันหวานแล้วยัง? หลวงพ่อชาว่า แค่นี้มันเป็นน้ำตาลไหม? ไม่เป็น มันเป็นเพียงชื่อน้ำตาล ข้อที่ ๒ ข้าพเจ้าจะกินน้ำผึ้ง...ข้าพเจ้าจะกินน้ำผึ้ง แค่นี้ มันหวานบ่? นี่เป็นเพียงการมาพูดเฉยๆว่าจะทำ เดียวนี้ ถึงกับมีคนมาหลอกพระ หลวงพ่อชาว่า มีการตัวพระด้วย (ตัว = โกหก หลอกหลวง) บาบ! ตัวพระว่ารับแล้วว่าจะไปปฏิบัติ พอถึงรวัตรก็ทิ้งไว้ ดังนั้น “เปรตศีล จังเลาะล่ายๆ บ่ทนเฮ็ดบุญแจกข้าวหา...” หลวงพ่อชาบอก ไม่เอากลับบ้าน กลับแต่ตัว เคยทำอะไร เคยพูดขังใจ เคยตัว (โกหก) เคยบ่น ก็ยังทำตัวอยู่เหมือนเดิม ไม่เอาศีลกลับไป ด้วยหรือ มาหลอกกัน “เปรตศีลมาเลาะล่ายๆอยู่ฮั้ววัด งานบุญข้าวสาก ข้าวประดับดิน จึงรีบทำบุญให้มัน...” นี่ หลวงพ่อชาท่านให้ข้อคิด

ฉะนั้น เรื่องฟังธรรมก็เหมือนกัน ไม่ใช่ธรรมเพียงคำพูด นี่เป็นเพียงชื่อธรรม ธรรมะที่แท้ต้องเกิดขึ้นที่กาย ที่วาจา ที่ใจ ศีลที่แท้ก็เหมือนกัน ให้ระวังกาย ระวังวาจาของเราให้มันถูกต้อง จึงจะเป็นศีลขึ้นมา นี่..เป็นส่วนที่อาตมาขี้มคำสอนของหลวงพ่อกุญญาโตโยม

อีกครั้งหนึ่ง ศาลาหลังนี้แต่ครั้งก่อน ยังเป็นศาลาก่อหลังเล็ก ก็ได้ข้อคิดอีก มีแม่ออกผู้หนึ่ง เพ็นคอน หม้อกระดุกผัวมากับก่องข้าว มานั่งตรงนี้แหละ ที่ศาลาหลังเก่า หลวงพ่อชาถามว่า... “แม่น्हยังนั่น?” “กระดุกพอบักน้อย” “เอามาหยังละ? กระดุกคนตายเอามาหยัง...ไปเทให้จิวเป็นหยังกิน! เห็นบ่...เมื่อก่อนนั้นเดินกระหยอกกระแหย บักมันจักมา เดินไปเดินมา เดินเข้าหม้อกั๊วะหนึ่ง...” อาตมานั่งฟัง ศิวแกเป็นคนเมา หลวงพ่อชาบอก เดินกระหยอกกระแหย อวดดีเดินไปเดินมา เดินเข้าหม้อกั๊วะ! ที่ท่านถาม “เอามาหยัง? เอาไปเทให้จิวกินที่ฮั้ววัดฟุ้น...” หลวงพ่อท่านจะสอนคนที่ยังอยู่ ให้ข้อคิดแก่คนที่ยังอยู่ว่า... กระดุกอย่างนี้เอามาทำไม ต้องเอากะดุกที่มันดิงได้ (ดิง = กระดุกกระดิกได้) เข้ามามันจึงจะสอนธรรมะ สอนศีลธรรมกันรู้เรื่อง กระดุกเข้าหม้อ นี่ต้องเทให้จิวกินเท่านั้นแหละ! แม่ออกนั่นก็ได้แต่วางหม้อลงฟังหลวงพ่อ สุดท้ายก็เอาหม้อกระดุกนั้นไปฝังไว้รอบๆรั้ววัดนั่นเอง เมื่อก่อนผู้เฒ่าผู้แก่เขาบอกสอนลูกหลาน “มึงจ้อไว้ดีๆ ญอบอกกูสอนมึงอย่าเฮ็ดชั่วเฮ็ดผิด ให้มึงจ้อจนฮอดมือมึงกระดุกเข้าหม้อฟุ้น...” คือสอนไม่ให้ทำชั่วทำผิด ให้จำไว้จนวันตาย จนถึงวันกระดุกเข้าหม้อนั่นแหละ! เมื่อก่อนมีแต่หม้อดินใส่กระดุก เดียวนี้เขาเอาใส่โกศอย่างดี

นี่เป็นข้อที่หลวงพ่อกุญญาโตโยมให้ข้อคิด เหมือนที่ท่านบอกว่าย่าไปรักษาศีล ให้รักษาตัวเอง ที่เราพูดกันก็เพื่อที่จะทำศีลให้เกิดขึ้นที่กาย ที่วาจา เพื่อให้ทำสิ่งถูกต้อง ทำสิ่งที่ดีงาม ซึ่งต้องสร้างขึ้นมาเอง อย่าไปมัวเอาศัลยคนอื่น มีอยู่ครั้งหนึ่ง อาตมาไปกับหลวงพ่อกุญญาโตโยม ได้รับนิมนต์ไปฉันในตลาดตัวเมืองอุบลฯ พอผ่านตลาดสด ไปเจอป้าย “กุญญาภิรักษาศีล” หลวงพ่อกุญญาโตโยมมองดูป้าย อาตมาก็ดู สักครู่ ท่านก็เหลียวมาดูอาตมา ถามว่า “เขาเขียนถูกไหม?” อาตมาตอบว่า “ก็ถูกนี้ครับ หลวงพ่อ” หลวงพ่อกุญญาโตโยมกลับว่า “เป็นพระนักปฏิบัติ เป็นพระกรรมฐานมันต้องละเอียด พิจารณาให้ดี จะไปรักษาทำไมความสะอาด มันคืออยู่แล้ว มารักษาศีลสกปรกจะไม่ดีกว่าหรือ?” เออ...ท่านพูดน่าคิดนะ ที่มันสะอาดนั่นเพราะมันสกปรกน้อยเฉยๆหรือ ทำให้ได้ข้อคิดจากท่าน ความสะอาดมันคืออยู่แล้วไปรักษาทำไม? รักษาความสกปรกนะ...ก็จริง สนุ่หรือผงซั๊กฟอกไม่ใช่ผงสะอาด แต่ใช้กำจัดสิ่งสกปรกใช้ไหมละ! แม้แต่ธรรมะก็ดับความร้อน

ก่อนจะหยุด อยากจะฝากคำพูดโบราณเก่าๆ สมัยก่อนให้โยมได้คิด อาตมาประพันธ์เป็นคำกลอนไว้ว่า
ของเก่ามีคุณค่า   ควรรักษาให้คงที่

ของใหม่สิ่งใดดี   ควรประยุกต์เข้าด้วยกัน
เมื่อรวมของเก่าใหม่   เข้ากัน ได้ยิ่งสำคัญ
โลกจะเย็นเป็นสุขสันต์   ข้อสำคัญอยู่ที่คน

ของเก่าของใหม่ ไปเอาของใหม่หมดมันก็ไม่ดี มีบางคนก็ไปดี อาตมาจะเล่าเรื่องจริงให้ฟังเรื่องหนึ่ง ต้องขออภัยไว้ก่อนเป็นเรื่องจริงหลายสิบปีมาแล้ว มีผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง แกเรียนจบ ม.๖ จบแล้วก็อยู่บ้านไม่มีงานทำ ก็อยู่บ้านทำนา ต่อมาผู้ใหญ่บ้านคนเก่าที่แก่ชรามากแล้ว ได้ลาออก เขาก็เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านใหม่ ก็ได้พ่อคนหนึ่งที่จบม.๖ มีครอบครัวแล้วเป็นคนมีหัวพัฒนา พ่อได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน แกก็ดีเกราะเรียกประชุมลูกบ้าน “น้องทั้งหลาย ที่อยู่ภายในวัยที่กำลังเจริญ ในวัยกำลังพัฒนา เราต้องมีการสร้างสรรค์ ประกอบอาชีพทำกรงาน มาช่วยกันรักษาเคหสถานบ้านช่อง การนุ่งห่มมันต้องเรียบร้อยทันสมัย ต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เราอยู่ในวัยที่เจริญ วัยสร้างสรรค์ จะมางอมืองอเท้าไม่ได้ สิมาเฮ็ดเฉื่อยชาคือผู้เฒ่าผู้แก่ไม่ได้ดอก คนเฉื่อยชากบ่ทันสมัย” ผู้เฒ่าที่นั่งฟังอยู่เขาก็เถียง(โกรธ) ... “เบิ่งดี มันเป็นผู้ใหญ่บ้านมือเดียว มันเว้าข่มเฮาเลย มันว่าอย่าไปหัวชา(สนใจ)ผู้เฒ่าผู้แก่ เชื่อผู้เฒ่าผู้แก่มันเฉื่อยชา บ่ทันสมัย มันเป็นอย่างไรรนอคนบ่ทันสมัย? คอยแก้เผ็ดมันก่อนน้า...”

ครั้นต่อมา มีงานบุญที่วัด เป็นงานฉลองศาลา ตามธรรมเนียมต้องมีการปลูกผามปลูกปะรำ เขาต้องไปปักตอกกัน ผู้ใหญ่บ้านดีเกราะเรียกไปรวมกัน พวกผู้เฒ่าผู้แก่ก็บอกกันว่า “อย่าไปช้อยหัวมันเคื้อ เฮามันคนล้ำสมัย ให้แต่คนทันสมัยเขาเฮ็ด หมูเฮาไปเลาะเบิ่งซ็องๆ” มีเสียงเรียก “พ่อใหญ่มาเฮ็ดช้อยกันแนเป็นหยัง..” พ่อใหญ่ต่อ “เฮ็ดโลด” “มันเป็นหยังนอ?...ผู้เฒ่าปีนบ่คือเก่า ไปเลาะเบิ่งซ็องๆ ช้อยลูกหลานบื้อ?” “เฮ็ดโลด” เฝิ่นว่า ที่นี้มันไม่แก่นั้นนะซี งานฉลองศาลาต้องมีกรนิมนต์เจ้าคณะอำเภอ ต้องเชิญนายอำเภอ ไปเปิดป้าย ผู้ใหญ่บ้านกับสารวัตร เฝิ่นแค่ปลูกปะรำจะเมื่อยพอแสงแล้ว โหนจะต้องเล่นไปนิมนต์เจ้าคณะอำเภอ เอ้า...นายอำเภอมาแล้ว วิ่งไปต้อนรับ...โฮ้ย!...กว่างานสิแล้ว วิ่งกันเกือบฮากเลือด ผู้เฒ่าสิบกว่าคนบ่ช้อยเลย... แปลกประหลาด เป็นหยังน้อ? ต้องมีอันหยังบกร่อง? เสร็จงานแล้วต้องประชุม ผู้ใหญ่บ้านดีเกราะเรียกประชุมลูกบ้าน เชิญพ่อใหญ่แม่ใหญ่มาประชุมด้วย “...ปีนี้ผมเมื่อยหลาย เกือบฮากเลือด บ่ได้รับความร่วมมือจากผู้เฒ่าผู้แก่เลย... บาดนี้มีหยังบกร่อง ผมกะพร้อมสิรับทราบ...?” ผู้ใหญ่บ้าน “เจ้าจำได้บ่? มือเจ้าเป็นผู้ใหญ่บ้านมือแรก เจ้าว่าจิงได้! เจ้าว่าอย่าหัวชาผู้เฒ่า คนเฉื่อยชา คนบ่ทันสมัย เขาต้องพัฒนา...เว้าจิงซี มันดูลูกกันนี้ ช้อยอยากถามเจ้าเบิ่ง คนทันสมัยเป็นจิงได้ พ่อแม่พากินข้าวทางปาก คนทันสมัยกินข้าวทางใต้? พ่อแม่ช้อยพาหายใจทางดั่ง คนทันสมัยหายใจทางใต้? เกิบ(รองเท้า) พ่อแม่ช้อยพาใส่ทางตีน คนทันสมัยมันใส่ทางใต้? หมวก...พ่อแม่ช้อยพาสูบ(สวม)หัว คนทันสมัยมันใส่ทางใต้หน่อ?” เท่านั้นแหละผู้ใหญ่บ้านยกมือไหว้ท่วมหทัยเลย “ขออภัยพ่อใหญ่เอ๊ย...”

นี่...เป็นผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้เฒ่า จะคิดจะทำต้องพิจารณาก่อนซี ไปเหยียบย่ำคนเฒ่าคนแก่ ว่าเป็นคนล่าเหยื่อ บ่ทันสมัย อย่าไปหัวชา พุดยังจิงนี้ เลยถูกผู้เฒ่าผู้แก่ย้อนเอา ถามว่าคนทันสมัยมันทำยังงัย? ผู้ใหญ่บ้านต้องยกมือไหว้ขออภัย บอกว่าที่พุดไปนั้นต้องการปลุกกำลังใจให้พวกวัยรุ่น ถูกผู้เฒ่าผู้แก่ย้อนว่า “แม่นแล้ว ปลุกใจวัยรุ่น แต่มันเหยียบหัวผู้เฒ่า!” ผู้ใหญ่บ้านต้องยอมบอก “ผมสิแก้ไข!”

เรื่องนี้ทำให้ได้ข้อคิดว่าเป็นผู้ใหญ่เป็นผู้เฒ่า จะพุดอะไรจะทำอะไรมันต้องพิจารณา อย่าไปเอาตามความคิดตัวเองฝ่ายเดียว พุดตามความคิดมันคิดอย่างนี้แหละ ผู้ใหญ่บ้านคนนั้น ได้บทเรียนจากผู้เฒ่าผู้แก่ ต่อไปจะต้องระมัดระวังเรื่องการพุดการจา พวกเราที่เป็นพ่อเป็นแม่ก็เหมือนกัน จะพุดจะจาต้องเป็นตัวอย่างให้เด็ก ทำเป็นตัวอย่าง เราเองไม่เคยไหว้พระ แล้วไปบอกลูกให้ไหว้พระ ลูกจะเชื่อหรือ ครั้งหนึ่งอาตมาเดินไปเยี่ยมบ้านหนึ่ง แม่พื่นคุมเด็กน้อยอายุ ๓ - ๔ ขวบมาไหว้ บอกลูก “ไหว้พระลูก...ไหว้พระ...” “บ่!” เด็กเอามือไขว้หลังไว้ “ไหว้พระ บักหล่าไหว้พระ...” “บ่ แต่เจ้ายังบ่ไหว้...” นั่นไง ลูกบอกว่า ทีแม่ยังไม่ไหว้เลย นี่ เพราะผู้ใหญ่ไม่

ทำเป็นตัวอย่าง พ่อไม่เคยไหว้พระก่อนนอนจะไปบอกให้ลูกต้องไหว้พระก่อนนอนได้ยังไง จะถูกลูกขอร้องเอาว่า ที่ พ่อยังไม่ทำ รีพอกินเหล้าประจำ จะไปสอนลูกให้รู้ถึงโทษของเหล้าได้ไง!

ก่อนจะจบ อยากรจะฝากคาถาสำคัญของหลวงพ่อบุชา เพื่อเป็นการให้ข้อคิดและนำไปภาวนา ตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ อาตมาคิดปรึกษากับเพื่อนๆบรรพชิตด้วยกันว่า คาถาหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ คงจะมีอยู่ คาถาหลวงปู่โตก็มี คาถาหลวงปู่ทวดก็มี คาถาหลวงพ่อบุชาก็มี น่าจะมีเหมือนกันนา... ใครล่ะที่กล้าไปถาม? โอ๊ย...บ่เอา...บ่ได้ ... หลวงพ่อบุชานะคุณ ท่านไม่หึงมอยู่กับเรื่องคาถาอาคม ท่านไม่หึงมอยู่กับเรื่องการปฏิบัติ พุทธถึงเรื่องพระเศศ พระเครื่องรางของขลัง หลวงพ่อบุชาน่าไม่ให้เกี่ยวข้องกับ ท่านบอกว่า...เป็นพระเป็นฌรมันต้อง ไปไกลกว่านั้น จะมางมอยู่กับเรื่องนี้ไม่ได้...

ต่อมาปี ๒๕๑๖ หลวงพ่อบุชากลับมาจากเมืองลาวได้พระมา ๕ องค์ เป็นพระเครื่องรางของขลัง ท่านเอาไว้ในย่าม มีเสี้ยนในเมืองอุบลฯมากราบท่านแล้วนั่งอยู่ด้วย พอดีมีโยมคนหนึ่งทำงานรถไฟ มาเยี่ยมวัดครั้งแรก มากราบหลวงพ่อบุชาก็จะกลับ บอกหลวงพ่อบุชาว่า “หลวงพ่อบุชานะ...ผมจะกลับกรุงเทพฯ จะไม่ทันรถไฟ อยากรจะ ได้ของดี...” เสียงหลวงพ่อบุชา “ของดีก็อยู่ที่ตัวนั่นแหละ ถ้าตัวดี พุทธดี ทำดี คิดดี นั่นแหละ! ไม่ใช่อยากรจะ ได้ของดี คู้มครอง อยากรจะ ได้พระ มีอยู่แล้ว” ท่านล้วงออกมาจากย่าม ๕ องค์ เป็นชุดเหมือนยาชุด เป็นพระเลียง พระหลบ พระเหล็ก พระรอด พระแล่น เสียงอาเสี้ยนที่นั่งอยู่ด้วยพูดขึ้นอย่างเสียดาย “โอ๊ย...เราไม่รู้จักขอหลวงพ่อบุชานะ” ส่วนคนที่ ได้พระจากหลวงพ่อบุชานะ ไปอยู่กรุงเทพฯ วันหนึ่ง ได้มากราบหลวงพ่อบุชานะ เล่าให้หลวงพ่อบุชานะ ฟังว่า พระที่หลวงพ่อบุชานะ ให้ดี เหลือเกิน ผมทำตามทีหลวงพ่อบุชานะ บอก มีวันหนึ่ง ตอนกลางคืน ผมออกไปเดิน มีพวกวัยรุ่นนมาทักถามมาถามมล้อมจะ ทำร้าย นึกถึงหลวงพ่อบุชานะ ที่ให้ใช้คาถา พระเลียง พระหลบ พระเหล็ก พระรอด พระแล่น ผมจึงวิ่ง เขาวิ่งป็นตามหลัง บัง! ยังไม่ถูกผมเลย...

มีคนมาถามหลวงพ่อบุชานะว่า พระเศศ (ที่เอาตะกั่วห่อเส้นผมท่านนะ) ถามว่า...”หลวงพ่อบุชานะ พระนี่ดี ยังไง?” หลวงพ่อบุชานะบอกว่า “โอ...ดีหลายอย่าง บ่เปลืองข้าว บ่เปลืองเสอา เอาไว้ใส่กะอยู่ สะละเอาไปฮั่น! เพิ่นว่า ไหว้ พระสาท่อนสินอน อชานอน โลด” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ที่อาตมาสงสัยเรื่องพระคาถานั้น มีอยู่คืนหนึ่งฝันเห็นหลวง ปู่กุนรี “เจ้าอยากได้คาถาบ่อ...” อาตมาตอบ “โดยจะน้อย...” ท่านเลยบอกว่า “จะ มะ ยัสสะ ยะ มะ ดัน ดัง” นี่... เป็นคาถาสรางพลังใจ ให้มีคุณธรรม ก่อนนอนก็ให้ภาวนา ต่อมาหลังออกพรรษาปี ๒๕๑๒ ทหารมานิมนต์หลวง พ่อบุชานะไปในค่ายทหาร นิมนต์ ๕ รูป อยู่บนอาคารชั้น ๒ เมื่อฉันเสร็จหลวงพ่อบุชานะบอกพระ ๑ รูปลงไปปรออยู่ชั้นล่าง มีอาตมาอยู่กับหลวงพ่อบุชานะ พวกนายทหารล้อมเข้ามาเกือบสิบคน พูดว่า “หลวงพ่อบุชานะ...พวกผมจะไปสับเปลี่ยนรุ่น ที่นาแกแล้ว อยากรจะ ได้ของดีจากหลวงพ่อบุชานะไปคู้มครอง” อาตมานึกถึง พระเศศที่ตอนนั้นหลวงพ่อบุชานะ ทำขึ้น โดย อาตมาเอาตะกั่วมาห่อหุ้มเส้นผมของท่าน เอามีดตีๆให้เป็นก้อนๆ...ได้ยินเสียงหลวงพ่อบุชานะ “โอ๊ย... มีกะบ่อเอา คาถาอาตมาชะ จดเอา ตั้งใจฟังนะ พุทธโร ณะคะวา อะระหัง อะ ภาวนาก่อนนอนเท่าอายุ จะเดินทางให้ภาวนา ๗ ครั้ง ๕ ครั้ง ๕ ครั้งก็ได้ จะเข้าหาผู้ใหญ่จะทำมาค้าขาย ดีหลายอย่าง จะเข้าไปติดต่อกับผู้ใหญ่ ภาวนา ๗ ครั้ง หรือ ทำน้ำมนต์ ได้คาถาเหมือนได้อาตมาไปด้วย จะทำน้ำมนต์ก็เอาขันตักน้ำขึ้นมา ท่องคาถานี้ ๗ ครั้ง ๕ ครั้งก็เป่าลง ไป...” นี่...อาตมาได้รับฟังมาโดยบังเอิญก็ว่าได้ ทีนี้พวกนายทหารเขาก็จดเอาไป จากนั้นจำได้ว่า อาตมาได้บอก ให้หลานที่เป็นตำรวจคนหนึ่งนำไปภาวนา ปรากฏว่าได้ผล การเข้าหาผู้ใหญ่ได้รับเมตตา มีนักเรียนนักศึกษาคนหนึ่งเขาได้นำคาถาหลวงพ่อบุชานะไปภาวนา ได้ไปเรียนที่ประเทศอังกฤษ เอาไปใช้ก็ได้ผลอยู่นะ

พุทธโร ภาควา เป็นของดี เรากาภาวนา พุทธโร... พุทธโร... อยู่นี้ พุทธโร...ความผ่องใส พุทธโร...ความสว่างไสว พุทธโร...ความเย็นกายเย็นใจ อาตมาสอนเด็กว่า “ภาวนา พุทธโร นะหนุนะ พุทธโร...ปัญญาดี พุทธโร...ฝึกแล้ว พุทธโร... มีเสน่ห์ พุทธโร...เรียนหนังสือเก่ง ให้ภาวนา พุทธโร...พุทธโร นะ” นี่...สอนเด็กๆอย่างนี้

ต่อมา หลวงพ่อชาพาอาตมาไปกราบหลวงปู่ฝั้นที่สกลนคร ท่านบอก “ภวานาก็ภวานา ไม่มากหรือ ภวานาพุทโธนี่ พุทโธ ความส่องใส พุทโธความแจ่มใส พุทโธความสว่างไสว พุทโธความเย็นกายเย็นใจ เพื่อป้องกันจิตใจของเรา ถ้าจิตใจของเรามันบ่มทุกซ์ มันก็หยุดทุกซ์ เพราะจิตใจมันทุกซ์มันจึงทุกซ์” นี่อาตมาภวานาก่อนจะไป ความจริงความทุกซ์มันเกิดขึ้นทางจิต ถ้าจิตไม่ทุกซ์มันก็จะไม่ทุกซ์ ส่วนร่างกายเป็นส่วนประกอบ เพราะได้ยินหลวงปู่ฝั้นบอก “ใจมันทุกซ์มันจึงทุกซ์ ถ้าใจไม่ทุกซ์มันไม่ทุกซ์หรือ การภวานา พุทโธ ให้รู้เรื่องว่าอะไรเข้ามาหาใจ แล้วก็ไล่มันออกไป” หลวงพ่อชาบอกว่า วิธีปฏิบัติธรรมภวานาพุทโธ ทำเหมือนคนเฝ้ายามรักษาประตู พอกิเลสตัณหาเข้ามา ก็รู้ว่ามันเข้ามาแล้ว มันจะทำลายเรา มันทำให้เราเสีย ต้องไม่ให้มันเข้ามา ไล่มันไป แต่ถ้ามันแอบเข้าไปได้ ก็ต้องขับมันออก ไล่มันออกไป เท่านั้นที่เป็นการปฏิบัติธรรม เป็นพุทโธแล้ว **เมื่ออยู่คนเดียวให้ระวังความคิด อยู่กับมิตรให้ระวังการกระทำและคำพูดของเราให้ดี อยู่กับคนอื่นต้องระวังกาย ระวังวาจา** เป็นการภวานาเหมือนกันแหละ เวลาที่เขาว่า สัมมา อรหัง หรือ รู้หนอๆ ก็เหมือนกัน พอมันเข้ามาจับจิตบีบไล่มันออกไปเลย พอ นั่งสมาธิได้ยินเสียงเพลง เสียงเพลงนี้ไพเราะดีเราเคยร้อง ไปยินดีกับมัน เสียงเพลงหลอกเราต้องไล่มันหนี! ความเพราะนี้... ทิ้ง หลวงพ่อชาบอกภวานาทิ้งทันที ทิ้งแล้วมันจะเบา เอาแล้วมันจะหนัก เมื่อได้ยินเสียงอะไร หรือเห็นใครทำไม่ถูกใจ ก็ทิ้งไป ไม่ถูกใจอย่าเก็บไว้ เท่านั้นที่สบาย คิดถึงเพื่อนเก่าก็ทิ้ง ภวานาทิ้งก่อน เป็นเหตุให้เราไม่มีความสงบ หลวงพ่อชาบอกคนคิดแต่จะเอา เหมือนคนจะเดินไปหน้าวัดนี้ เห็นก้อนหิน ก้อนดิน กิ่งไม้แห้ง เก็บเอาหมด มันจะมีที่ใส่ไหม? มันต้องภวานาทิ้ง ทิ้งอารมณ์ ทิ้งความรู้สึกที่มันจะมากวนใจ

ครั้งหนึ่งที่วัดป่าพง สมัยนั้นหลวงพ่ชาท่านไม่ให้รถเข้า บอกพ่อจวง... “จวง เจ้ารักษาวัดเด้อ...บ่ให้ไฟเอารถเข้ามา ให้ข่าง(เดิน)เข้ามา มันสิกวาน” วันนั้นมีนายทหาร ผู้การจากกรมแต่งตัวชุดธรรมดามากับภรรยา คุณนายถาม “ลุงเอารถเข้าไปไม่ได้หรือ?” “บ่ได้! หลวงพ่อบ่ให้เข้า” “ขอเข้าหน่อยไม่ได้หรือ...ขอเข้าไปคันเดียวไม่ได้หรือ?” “บ่ได้! ช่วย! กะยังว่าบ่ได้...มีตีนกะข่าง(เดิน)เข้าไปสิ” พอได้เข้าไปกราบหลวงพ่ชา ถวายของเสร็จ เล่าให้ท่านฟังว่า “แห่ม...ยามของหลวงพ่แแนเหลือเกิน ขอเอารถเข้ามาไม่ให้เข้าเลย ให้เดินเอา จะมาเอาสิทธิพิเศษคนเดียวไม่ได้” นี่แหละพ่อจวง ยามเฝ้าวัดป่าพง เขามาจากภูดินแดง เขาให้เข้าได้เฉพาะคนที่เคยเข้า เข้าไปทำประโยชน์ ถ้าจะเอารถเข้ามาบกวานความสงบ ไม่ให้เข้า!

การระวังความคิด ระวังอารมณ์มันจะเข้ามากวน ระวังคำพูด ระวังการกระทำ เป็นการปฏิบัติธรรม การภวานา พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ภควา ผู้จำแนกแจกธรรม แจกของที่ดีๆ อรหัง ผู้เข้าทำลายกิเลส ผู้ฆ่าสันนิบาติ ผู้ขับไล่สันนิบาติ ทำลายทำร้ายข้าศึกที่จะมาเป็นสันนิบาติ ตามที่หลวงพ่ชาท่านให้เป็นศาตาไว้

ท้ายที่สุดนี้ ขอนุญาติโยมทุกคนจงเป็นผู้มีความสะอาด สว่างไสว ทั้งกำลังกาย กำลังใจ บำเพ็ญภวานาไปเรื่อยๆเถอะ เป็นมนุษย์ต้องกินอาหารสองชั้น คือ อาหารกาย ยาทางกาย เป็นที่พึ่งทางกาย อาหารใจ ที่พึ่งทางใจ ยาทางใจ ต้องมีทั้งสองอย่าง เพื่อความสุขความเจริญ

ให้พากันตั้งจิตถวายกุศลแด่หลวงพ่ใหญ่ หลวงพ่ชาแล้วก็แผ่เมตตาให้พ่อแม่ปู่ย่าตายาย ญาติพี่น้อง ลูกหลานเหลนหล่อน ญาติมิตรทั้งหลาย โดยเฉพาะตั้งจิตถวายพระราชกุศลแก่สมเด็จพระปิตรพระราชสมภารเจ้า สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ คณะรัฐบาล ข้าราชการ พ่อค้าประชาชน หม่อมมนุษย์ สรรพสัตว์ทั้งหลายทุกหมู่เหล่า ต้องแผ่ส่วนบุญให้พวกผีตายโหงตายห้า ที่ตายโดยปัจจุบันทันด่วนที่ไม่ได้ตายตามธรรมดาโลกด้วย เขาเคยไปขอส่วนบุญจากอาตมา ไปขอส่วนบุญโดยตรงเลย โดยไปเข้าฝัน บอกว่า ผีตายโหงตายห้าแผ่ไปให้บ้างซี ไม่ยั้งงั้นจะไม่ได้รับ

ขอให้พากันเจริญใจธรรมทุกคน ทุกรูปทุกนาม...เทอญ

